

sunek celebracji do życia i *vice versa*. Współczesna odnowa liturgii chce być blisko życia. Stąd mówi się o „żywej liturgii” i wprowadza się w sprawowanie liturgii elementy codziennego życia, jego konflikty (polityczne, społeczne, czy wartości postulowane np. przyjaźń itp). Jak dalece codzienne życie może być obecne w liturgii, jak służyć liturgia może codziennemu życiu, czy muzyka beatowa to już obecność życia w liturgii? Oto niektóre zagadnienia, które autor podejmuje, zamykając je stwierdzeniem, że związku liturgii z życiem szukać należy w samym życiu chrześcijanina przepojonym ewangelią. Kto żyje ewangelią na co dzień, ten nie postuluje wprowadzenia w sprawowanie liturgii elementów i problemów współczesnego życia.

Czytelnik odczuwa jednak niedosyt w określeniu granicy takich pojęć jak: święto, świętowanie, celebracja, jak również aplikacji szerszej bazy antropologicznej w celebracji eucharystycznej. Trudno jednak o wszystkim pisać w jednej pracy.

KS. BOGUSŁAW NADOLSKI, TChr.

KS. KAZIMIERZ ROMANIUK, *Wprowadzenie do krytyki tekstu Starego i Nowego Testamentu*, Księgarnia Św. Wojciecha (1975), ss. 170.

Jest to owoc dwunastu lat wykładów Autora w szkole Biblijnej przy Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Autor świadomie nadał swojej pracy charakter podręcznika akademickiego, co czyni z niego pierwszą tego typu publikację w Polsce.

Praca została podzielona na cztery części. Część I omawia apogrfy biblijne, którym Autor daje miano „świadków tekstu Pisma świętego”. Część II przedstawia przyczyny zepsucia tekstu. W części III zostały podane kryteria poprawności, czyli reguły krytyki tekstu. Część IV zajmuje się krytycznymi wydaniem Pisma św. i obecnym stanem badań w zakresie krytyki tekstu Starego i Nowego Testamentu. Całość uzupełniają skorowidze: biblijny i autorów. Niestety w tym ostatnim na próżno szukać jeszcze dziś cennej polskiej pozycji ks. J. Archutowskiego, *Historia i krytyka tekstu hebrajskiego Starego Testamentu*, Kraków 1938. Należałoby to przeoczenie uzupełnić w następnym wydaniu, którego trzeba życzyć.

Kraków

KS. JERZY CHMIEL

KS. KAZIMIERZ ROMANIUK, *Krótki zarys historii zbawienia*, Księgarnia Św. Wojciecha (1975), ss. 170.

Omawiana praca wypełnia — choć jeszcze niewystarczająco — lukę, jaka istnieje w biblijnej literaturze polskiej w przedmiocie historii zbawienia. Zamierzeniem Autora jest również to, by praca spełniała rolę podręcznika historii zbawienia, nowej dyscypliny teologicznej wykładanej w seminariach duchownych i w wydziałach teologicznych. A wreszcie — Autor ufa — może oddać pewne usługi wszystkim, którzy zechcą odczytać biblijne dzieje Izraela i całej ludzkości w sposób bardziej teologiczny.

Autor przeprowadza analizę dziejów biblijnych Starego i Nowego Przymierza w oparciu o dwa tematy: „odległości” i „bliskości” Boga. Jest to niewątpliwie oryginalne ujęcie. W ten sposób nadaje Autor swej pracy pewną spójność myślową, o co przecież głównie chodzi w opracowaniu tego typu. Na pewno jest to potraktowanie teologiczne, a nie tylko opi-

sowe w rodzaju wstępów do poszczególnych pism (tradycji) biblijnych, jak to spotykamy w wielu zagranicznych historiach zbawienia: np. P. Grelot, J. S. Croatto, czy ostatnio F. Festorazzi — B. Maggioni (*Introduzione alla storia della salvezza*, 1974).

Brak czasu zaciążył jednak w sposób widoczny nad pracą: z pośpiechem skreślone parafrazy narracji biblijnych kontrastują zbyt mocno z bogatą bibliografią w przypisach. „Lecz pomysł napisania książki zrodził się z konieczności zaradzenia pewnej potrzebie doraźnej” (s. 8). To więc usprawiedliwia widoczne uproszczenia, a zarazem rekomenduje aktualność tej pracy.

Kraków

KS. JERZY CHMIEL

Od 1 I 1976 zmiana numeru konta:

35510 - 24660 - 136